

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion, Sive Manuale Confessariorvm Et Poenitentivm

Azpilcueta, Martín de

Antverpiæ, 1625

In quibus casibus confessio iteranda. cap. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41661

In quibus casibus confessio debeat iterari.

CAPVT IX.

- 1 Peccatum recte confessum semel non est necesse iterum confiteri.
- 2 Absolutio etiam iniusta valet, nisi adsit defectus substantialis.
- 3 Sacramenta collata excommunicato regulariter valent.
- 4 Absolutio à peccatis etiam iniusta excommunicati communiter valet, num. 5.

In d. 19.
 Quolib. 1.
 ar. 11.
 e In l. 2.
 Super Mars.
 d In 4. l. san.
 di. 17. qm. 5.
 e l. 1. d.
 In 4. de sa.
 era conf. q. 4.
 Num. 30. de
 poen. di. 5. &
 in ca. fin. nu.
 11. seqq. de
 poen. di. 6.
 h Cap. 11. q. 3.
 e. cum inter
 de re iudic.
 d Cap. 1. cod.
 l. 1. & tot.
 str. C. quando
 prou. non
 est necesse.
 h In di. 4. li.
 sent. dist. 17.
 arg. l. Illud ff.
 ad le. Aqu.
 Co. 2. de tran.
 sit. p. xelator
 l In 2. i. pa.
 rag. ca. 1. n.
 25. & seq. de
 poen. di. 5.
 m Cap. cum
 illorum, de
 sent. excom.
 in Cap. signifi.
 casti, de eo,
 qui dux. in
 matri.
 o Vbi supra.
 p Arg. cap. si
 celebra. de
 cler. excom.
 minist. & o.
 sacris, de his
 quæ vi met.
 caul. fin. vt in
 esp. fratres,
 num. 40. de
 poen. di. 5.
 q In verb. co.
 fess. 1. parag. 4.
 & verb. conf.
 5. nu. 10.
 r In 4. libe.
 sent. dist. 28.
 n. p. qu. 6.

- 5 Absolutio carenti iurisdictione non valet, num. 7.
- 6 Confessio facta excommunicato, suspensio, vel interdicto, que valet, num. 9. & 10.
- 7 Confessio facta curato carenti omni titulo, inualida.
- 8 Confessio facta nescienti aut nolenti absoluere, vt conuenit, nulla.
- 9 Confessio sine proposito vitandi futura, vel non integra, nulla.
- 10 Confessio omitteris aliquid confiteri iusta de causa valet, nu. 15.
- 11 Confessio sine debita cura reminiscendi, que non valet.
- 12 Confessio non iteranda ob poenitentiam non impletam, neque &c. num. 18.
- 13 Consistens ei, cui male confessus est, vt non tenetur confessio confiteri.

Circa hoc dicimus primo, conclusionem esse ab omnibus Catholicis receptam, a peccatum semel rite ac legitime confessum, non esse necessario iterum confitendum, a iusta sola lege diuina & canonica. Imo neque lex ylla humana sanciri potest, quæ ad id faciendum obliget absque poenitentis consensu, iuxta veriore sententiam S. Thom. b & aliorum complurium, scilicet Gersonis, c Paludani, d & Iacobi Almaini, e & Dionysij, quam Ioan. Maior & Iacob sequuntur, & Adrianus, f quos sequuti fuimus, g

- 2 Secundo dicimus, quod sicut alia iudicum sententiæ communiter valent, etiam si sint iniustæ, h nisi quando defectus est substantialis, i ita eadem omnino ratione absolutio sacerdotis regulariter valet, etiam si fuerit iniusta, quando nihil ex substantialibus deest, secundum mentem omnium. k
- 3 Tertio dicimus, quod quamuis peccatū sit excommunicato ministrare sacramenta, si tamen illi conferantur, vera sunt & valida, vt affirmauimus: siquidem professio facta ab excommunicato valet. m Matrimonium item ab illo contractum. n Sacramenta item Eucharistiæ, Confirmationis, & Ordinis ab eo administrata, vel suscepta valent propter rationes o adductas.
- 4 Quarto dicimus, quod ex præmissis deducitur, primo absolutione à peccatis, quæ confertur maiore aut minore excommunicatione ligato, communiter valere: quia excommunicatio non inducit defectum substantialem absolutionis à peccatis, quāuis excommunicatus, qui dat & accipit eā sciēter, sacrilegium committat, p vt contra Angelum, q probauimus, qui quidem incaute pro se adduxit Richard. r quem constat nobiscum sentire, & consequenter

consequenter
 & probauimus
 tio valet quan
 bar, se esse exc
 tio fuerit iusta
 que crederet,
 tionem: vt cu
 non aduertit
 confiteretur. &
 ignorant se p
 tuti, vel prima
 aut etiam ign
 nicationis gen
 arborum, ve
 maneat obli
 municatione,
 Et si excōm
 ret absolutio
 municatione
 omnes, & sic e
 validam, sed in
 à suis peccatis
 tus, vt sētīt R
 ab eodem cit
 tus Paludanu
 impensam ex
 monui tenen
 relatu, per mu
 cōtra Palud. c
 copatus gene
 iori excommu
 casus ibi exp
 lationem ben
 ius humanum
 quod non fec
 torum, quæ i
 stro instituta
 3 Secūdo de
 excommuni
 tum, sed etiā
 sibi dari abs
 absoluat: e
 quia absolut
 sed potius q
 confiretur n
 tionem con
 sacerdotem

consequenter illum ad iterandam confessionem non teneri, ut
 a probauimus, post Caietanum, b & maxime prædicta absolu-
 tio valet quando excommunicatus nesciebat, vel non aduerte-
 bat, se esse excommunicatum, siue ignorantia aut inconfidera-
 tio fuerit iusta, siue secus: dummodo quando absoluebatur, ne-
 que crederet, neque aduerneret se peccare recipiendo absolu-
 tionem: vt cum aliquis est excommunicatus, & nesciens id, vel
 non aduertens, se excommunicatum esse, bona fide peccata sua
 confiteretur, & petit absolutionem, sicut solent multi facere, qui
 ignorant se propter percussione[m] clerici in minoribus constitu-
 tuti, vel prima tonsura initiati, excommunicatione[m] incurrere:
 aut etiam ignorant, vel non aduertunt sententiam excommu-
 nicationis generalem esse promulgatam cōtra eos, qui fructus
 arborum, vel quid aliud surripuerint: hi etenim quamuis re-
 maneant obligati ad impetrandam absolutionem ab excom-
 municatione, non tamen tenentur iterare confessionem.

Et si excōmunicatio esset iniusta, multo in potiori iure vale-
 ret absolutio. Quemadmodū enim qui excōmunicatur excom-
 municatione inualida, siue nulla, potest iuste absolui, secūdum
 omnes, & sic etiam excommunicatus per excommucationem
 validam, sed iniustam in foro conscientia, & coram Deo potest
 à suis peccatis absolui, quoniā in illo foro nō est excōmunica-
 tus, vt sētit Richar. d & Adrian. e expressit, & ex Felino, & alijs
 ab eodem citatis f colligitur. Non obstat, quod Syluest. g sequen-
 tus Paludanum, tenuit contra prædicta, scilicet absolutionem
 impensam excommunicato non valere, quia in cap. fratres, h ad-
 monui tenendum esse circa hoc in multis contra Paludanū ibi
 relatū, per multas rationes efficaces Caietani, quē in c. fratres, i
 cōtra Palud. cito, & sequor. Et sic quod Manuale alicuius Epif-
 copatus generaliter habet, confessionem excommunicati ma-
 iori excommunicatione reiterandam esse, limitandum est ad
 casus ibi expressos, & infra insinuatos. Neque etiam obstat, col-
 lationem beneficij excommunicato factam nihil valere, k quia
 ius humanum circa ea, quæ sunt iuris humani sancire potuit:
 quod non fecit, nec potuit facere circa substantialia sacramen-
 torum, quæ sunt iuris diuini ab ipso Iesu Christo Domino no-
 stro instituta, vt apertius quam vnquam Conc. Trid. l dixit.

5 Secūdo deducitur, inanem esse absolutionem concessam illi
 excommunicato, qui non solum intelligit se esse excōmunica-
 tum, sed etiā nouit esse lethalem culpā recipere, vel procurare
 sibi dari absolutionē à peccatis, antequā ab excōmunicatione
 absolvatur: quoniam huiusmodi defectus est substantialis, non
 quia absolutio excommunicato impēditur scienti se talē esse,
 sed potius quia integrā confessionem non facit, siquidem non
 confitetur peccatum illud, quod perpetrat petēdo sibi absolu-
 tionem conferri, sciens se peccare petendo & accipiēdo eā, &
 sacerdotem imponendo. Et quamuis integra fuisset cōfessio,

H 4 puta

a In præcita-
 to ca fratres,
 m. 54.
 b Verb. abso-
 lutionis im-
 pedimenta, &
 verb. confes-
 sionis itera-
 tio, & Tom. 1.
 Opuscul. Op.
 5. q. 2. & fact.
 c. Apostolicum
 de cler. exc.
 minist. & ca-
 qua air Car-
 din. consil. 40.
 & Felin. in c.
 sicut. eius co-
 la. 1. de sim-
 a Arg. solet
 de tenten-
 excem. lib. 6.
 & per multa
 a nobis cita-
 ta, in prælea-
 e. cum con-
 tingat, de re-
 scripti.
 d In 4. dist. 18
 ar. 3. q. 4.
 e In 4. de
 confess. q. 4.
 col. 20.
 f In c. fin. de
 testib. cog.
 g In verb.
 conf. 1. q. 5.
 h De pen. di.
 1. num. 50.

i De penit.
 di. 5. nu. 50.

k Ca. postu-
 listis, de clo-
 ric. excomm.
 ministrand.

l Scilicet. 7. cap.
 non 1.

puta si ipse confiteretur illud peccatum, quod in expetenda absoluione committit, tamen adhuc nihil valeret, quia deficit contritio vel attritio debita, quæ confessionem comitari debuisset, vt constat ex supradictis. a

a In c. n. 37. & seq.

b In 4. l. sen. dist. 17.
c In c. 4. facti. In fin. ff. de iuri. om. iud. & c. d. de const. lib. 6. d. sess. 14. c. 6. & 7.

e In 4. libr. sent. dist. 17. qu. 3.

f In summa de poenit. & remiss. par. rag. cui confitendum nu. 14. ver. 2.

g In verb. confessio 1. par. 6. ver. 8. ff. sacerdos.

h In c. 1. placuit. de poen. dist. 6. n. 105.

6 Tercio deducitur, quod absolutio confessarij non habetis iurisdictionem ordinariã, vel delegatã, nulla est, & debet iterari, quoniã defectus potestatis est essentialis, non solũ quoad hoc, sed etiam quoad alia omnia, secundũ omnes, b & tacitũ fuit supra, c & est expressum in Conc. Trid. d. Nec sufficit ratificatio facta à proprio ordinario confessario, quãuis poenitens hac fiducia fretus, confiteretur, quod id gratũ & ratum ille habiturus esset. Quoniam nulla ratificatio efficere potest, vt sit sacramentum, quod ab initio non fuit tale, secundum Paludanum. e

Nec hoc est contrarium sententię Holtentis, f dicens sufficere ratificationẽ, non enim dicere voluit, confessionem extraneo confessario factam, cum spe future ratificationis à proprio faciendæ, per eam fieri validã, sed quod confessio facta extraneo credẽti probabiliter, quod id est gratũ de presenti proprio, valet, vt recte docuit Sylue. g Cuius rei exemplũ, vt h diximus, invenitur in parochianis duorum parochorũ seu curatorum, qui adeo sunt familiares & amici, quod vterq; illorum tam, vult, vt alteri confiteantur, & sibi, nã eo casu confessio & absolutio impensa parochianis vnus, qui alteri parochio confitentur, absq; alia licentia valide reputatur, non quidem vi ratificationis futuræ, sed cuiusdam presentis ratificationis, & licentię tacitæ.

7 Quarto deducitur, quod sicut absolutio confessarij potestate carentis ad absoluendũ poenitentẽ nihil valet, ita absolutio illius, qui eã habet ad absoluendũ de aliquibus peccatis, & nõ de alijs, eo quod alia sunt reseruata, alia vero non, vel ob aliam rationẽ, valet quoad illa, quoad quæ non est defectus potestatis, qui est substantialis, quoad alia vero, quoad quæ est talis defectus, minime. Quãobrem poenitens, cũ id ei cõfiterit, non tenebitur omnia peccata iterum confiteri, sed solum illa, à quibus eum confessarius non valuit absolvere, secundum omnes. i

i In 4. li. sen. dist. 17.

a Cap. ad probandum de re iudic. de veritat. de dolo & contum.

b C. 19. n. 35.

c p̄p̄ius, in c. 7. par. 1. de poen. dist. 6.

e 2. par. tit. 9. & 10. par. 1. ver. sextum & rel. in c. Rudolphus, de rescrip. & v. infra dist. cetera.

f In c. 1. placuit. de poen. dist. 6. n. 105.

g In c. 1. placuit. de poen. dist. 6. n. 105.

h In c. 1. placuit. de poen. dist. 6. n. 105.

8 Quinto deducitur, quod confessio eius, qui cõfiteretur excommunicato, suspenso, vel interdicto, publice, denunciato & declarato, nihil valet, & est iteranda: quoniã eiusmodi excommunicatus non habet potestatem sufficientem ad sententiã validam proferendã, a id quod item est asserendũ de illo, qui ita publice manus violentas in clericũ iniecit, vt nulla possit tergiversatione celari, etiam si denunciatus non fuerit, vt patet ex sine extrayagan. ad evitanda scandala Martini V. cuius verũ tenorem transcribimus infra, b decerptũ ex statutis Beatiſſimæ Gallicanæ, quæ sanctus Antoninus, c & aliquot alij non fuerũt assequuti, quæque innouata fuit per Concil. Lateranense sub Leone X. d Quãuis maius dubiũ sit de illo, qui est notorie suspensus, vel interdictus, vel excommunicatus propter aliam causã, quã

propter

propter notandum esse clericum percu argumentorum passim alijs Regibus retuci, ac ce optima leg toleratur q extirpare, la etiam tangi retico notorõ communica notorie excõ tea fecimus. y. Sexto de poenitenti e vinculo ex cõ tito, qui qui municatus, v flauto latan & etiã aliq in impediunt v io Est tamen alicui excom de untiatus quamvis alie rinus affirmat alios quos b occulto, rati iusdem excõ effectus: veru licet opinio V. tanquam plus non est qui est subd post illius ex qui nouit ali peccat parti car, nisi den excommuni mus. f Verũ inducendo h suam confes posse illi cõ tale peccatũ tio nullius e

propter notoriam clerici percussorem, sed idē omnino iudicandum esse de illo, sicut de notorie excommunicato propter clericum percussorem, iam e multis fundamentis, & contrariorū argumentorū aptis solutionibus asseruimus, quamuis contrarium passim feruari audiamus in Germania, Gallia, & aliquot alijs Regnis, vbi Catholici nō vitant eos, qui notorie sunt heretici, ac consequenter excommunicati, f & consuetudo dicitur optima legum interpret, & quæ cōsuetudo quoniam scitur, & toleratur a summis Pontificibus, qui eam nequeunt de facto extirpare, satis potest dici excusare Catholicos ea vtētes, quod etiam tangitur infra. h & post illa latius resoluimus, i quod hæretico notorio, si non est denunciatus excommunicatus, licite communicatur: & ita recedimus à purificatione denunciati, & notorie excommunicati, suspensi, vel interdicti, quam hic antea fecimus per illa multa, quibus idem fecimus alibi. k

¶ Sexto deducitur, quod valida est confessio, & absolutio illi pœnitenti concessa, qui prę ignorantia confessus est sacerdoti, vinculo excommunicationis, vel interdicti, vel suspensionis irritato, qui quidē non est publice denunciatus, sed solū est excommunicatus, vel suspensus per sententiā à iure, vel ab homine, vel statuto lata, quoniam censurę occulte in præterito tēpore, & etiā atq; in presenti, nisi fuerint in publico denunciatae, non impediunt valorem actus qui ratione publici officij exercetur. m

¶ 10. Est tamen dubiū, an idem sit dicendum de cōfessione facta alicui excommunicato, qui quamuis nō sit notorie talis, neque denunciatus vt talis, tamen hoc ipse pœnitens non ignorat. Et quamuis aliqui partem negatiuā amplecterentur, quia Calderinus affirmat, & receptus per Panormitanū, & communem, & alios quos b Felinus refert, omnes actus ab excommunicato, etiā occulto, ratione publici officij exercitos in fauore illius, qui eiusdem excommunicati operam exposcit, esse inanes, & nullius effectus: verum tamen opposita est tenenda sententia: quoniam licet opinio Calderini eius aetate, ante dictā extrauag. Martini V. tanquam vera defenderetur, erat enim talis: post tamē amplius non est tenenda, vt e diximus antequā legeremus Felin. d qui etsi subdubitan tenet illam definitionē non habere locū post illius extrauag. editionem quoniam fundabatur in eo, quod qui nouit aliquem ministrum publicum esse excommunicatū, peccat participando cū eo, & post illam extrauagantē nō peccat, nisi denunciatus, vel sit notorie excommunicatus, quamuis excommunicatio sit specialis, si ut nos post Cosmā e defendimus. f Verum tamen eū, quod si confitens peccaret mortaliter inducendo huic cōfessarium excommunicatum ad audiendā suam confessionem, sciens illum tali vinculo detineri, & se nō posse illi confiteri absque reatu lethalis culpe, idque aduertēs, tale peccatū non confiteretur, huiusmodi confessio & absolutio nullius essent momenti: non eo quod cōfessio fieret exco-

H 5 municato

e In d. parag. labora. du. 11
 f Cap. excom. m. i. c. 1. de heresi. & per Bullam Cœna Domini, quæ quoniam in vrbe fertur.
 g Cap. cum dilectus, de consuet. & i. minime, ff. deleg.
 h Ca. 17. n. 35
 i In Enchir. de orat. c. 22.
 k In præc. citato, parag. labora.
 l Ve parer. ex d. extran. Martini.
 m Cap. ad probandum de re iudic. vbi Panor & Pelic. cum commun. sic resoluunt. Felicit. J. Barbarus. ff. de offic. prætor. & c. 1. q. 7. p. 1. rag. verum.
 n In d. c. ad probandum de re iudic. b Ibid. col. penult.
 o In c. dilectus, 2. de præb.
 d In dicto c. ad probandum e In gl. statuta in Eccl. Gallica, c. 1. excommunic. non vitant vero generi liter. f In parag. labora. n. 25. de pecc. d. 6

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

122 In quibus casibus confessio debeat iterari.

municato, vel quia absolutio impenderetur à tali: sed quia confessio non esset integra, quippe quod in ea non exprimeretur peccatum in confitendo ei, & ab eo sacramentalè absolutione accipiendo admissum. Unde inferitur, idem omnino dicendum esse de illo, qui confitetur sacerdoti mortali peccato irrito, etiam non excommunicato, quando ob id, quod illum ad se audiendum & absoluendum inducit, peccat mortaliter, & advertens se in hoc peccare, illud tamen peccatum non confitetur. Huiusmodi autem inductio siue persuasio tunc est peccatum mortale, quando absq; vlla necessitate, vel debito, quo alius teneretur, illum induxit ad faciendum sacrum, vel ministrandum aliquod sacramentum, quem scit mortali crimine infectum, quia non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus, &c.

Ad Rom. i. & ca. nocum 1. q. 5. h. Secundum Panor. in c. nihil de elec. col. 6. & in s. dudum, 2. eod. tit. & summa Rosella, verbo Conf. r. parag. 4. & Sylu. eod. quæst. 19. ver. ex his concluditur, & Calet. ver. absolutionis impedimenta, ver. & prophetæ, & ver. confessio iteratio, ver. memeto tamen. i. In d. c. dudum 2. argu. c. n. 2. q. 4. In dicto c. dudum adiuncta gloss. ver. decepta secundum Panor. lib. col. 7. b. In d. c. u. hil. & d. c. dudum 2. & si pradios. c. Arg. c. de homine, de celeb. miss. d. In c. 16. e. In prin. c. 2. de pot. di. c. n. sum. 7. & 299.

11 Septimo deducitur, quod confessio facta parochi, qui nullum titulum bonum, aut malum habuit à superiori, & absolutio ab eodem impensa nil valent, & ideo sunt reiteranda: h. propter potestatis defectum, qui est essentialis. Non diximus frustra, Titulum bonum, aut malum, quoniam absolutio data ab eo, qui titulum habet, licet malum, à superiori, & virtute eius possessione accepit, non est irrita secundum Innocentium, i. quem Panormitanus & communis ibi sequuntur, & idem dico de absolutione data ab eo, qui aliqua de causa bonum titulum, quo fruebatur, amisit, dummodo amissio illa non esset notaria. Cui quidem casui quadrare potest quoddam dictum Gregorij IX. a. Imo & ille, qui bona fide confitetur ei, qui nullum titulum, neque bonum, neque malum habuit, vel illi, qui notorie amisit eum, quamdiu in sua bona fide perseverat, saluabitur. Si tamen postea eam amisit, confessio iteranda erit, secundum Panormitanum. b.

12 Octavo deducitur, quod confessio facta sacerdoti, qui vel nesciuit, vel noluit uti circa absolutionem formam eius substantiali ad id necessariam, nihil prorsus valet, quoniam habet defectum essentialem, e. quamvis crediderim, raro aut nunquam hac sola de causa confessionem inanem fieri, quoniam fere omnes noverunt formam substantialem absoluendi, de qua cum suis antecedentibus & consequentibus postea summam d. agemus, & expressimus copiosius: e. & communiter loquendo nemini deest intentio & animus absoluendi. Illud etiam addiderim, duobus modis posse prudentem confessarium dignoscere, quando poenitentis confessio, ob id quod imperito confessario facta fuerit, debeat iterari, videlicet, quando ipsum ipsiusq; omnimodam ignorantiam novit, & quando ex discursu confessionis sibi factæ, id colligit, eo quod in rebus grauib; quas minime ignorare debuisset, nullum remorsum conscientie, aut scrupulum iniecit ipsi poenitenti. Veluti si simplicem fornicationem, vel omissionem sacrae communionis in Paschate, vel semel in anno, esse peccata mortalia iudicare non novit, ex supradictis f.

13 Nonno, ut attingamus defectus, qui ex parte contritionis contingunt,

tingunt, de d
ta mortalia i
derium vitand
lius, quem p
animum: qu
fuisse, sed no
non confite
fendit, non i
confiteatur, s
cit. g. At ver
vitare, quau
ponat, ut per
attritionem
non tamen t
probauimus
si quidem nu
b. Nemo scit, a
scit, an fuerit
lud: d. & qui
formis, quali
secundum sa
uis Gratianu
bus opposita
haud dubie
14. Decimo
sionis nihil v
tens prudens
causa omiser
liter ipse dub
cessario conf
se confessus
bene intellig
verba obscur
fessionem diu
suorum, alteri
siue cordis, s
vni eideque
non possit ab
ad superiore
communis s
15. Undecim
in qua aliqu
qua iusta lit
peccati ipsu
in notitiam
habuit per c
que etiam t e

tingunt, deducitur, quod confessio sine proposito vitandi peccata mortalia in posterum, quamuis secū gerat quale quale desiderium vitandi, nihil valet, & iteranda est: qualis est confessio illius, quem poenitet alienum vsurpasse, & non habet restituendi animum: qualis item est confessio eius, qui dolet se fornicatum fuisse, sed non statuit relinquere concubinam: nam poenitens, qui non confitetur propositum non vitandi illud, quo mortaliter offendit, non integre confitetur: & si illud simul cum alijs peccatis confiteatur, seipsum inhabilem & incapacem absolutionis efficit. g At verò si de peccatis praeteritis dolet, proponitq; futura vitare, quāuis non adeo doleat, neq; ita perfecte illa vitare proponat, ut perveniat ad sufficientem contritionem, neque ad eam attritionem, quae adiuncta sacramento in contritionem trāseat, non tamen tenebitur iterare confessionem, ut in capite *fratres a* probauimus: nam alioqui nemo sciret se recte fuisse confessum, siquidem nulli constare potest, an sit in statu gratiae, iuxta illud: *b Nemo scit, an sit odio, vel amore dignus: c* & ex consequenti nemo scit, an fuerit contritus: nam si hoc scire posset, posset etiam illud: *d* & quia confessio iterari non debet eo solo, quod sit informis, qualis est illa per quam gratia & charitas non obtinetur, secundum sanctum Thom. e & late tradit alter Thomas, f quāuis Gratianus g cum suo magno interprete, h & alijs auctoribus oppositam sententiam tueantur. Sed, quod praediximus, haud dubie tenendum est, ut i tradidimus.

14 Decimo deducitur, quod quoad effectum ex parte confessionis nihil valet confessio, quae non est integra, eo quod poenitens prudens & sciens praepudore, aut hypocrisis, vel alia iniusta causa omiserit confiteri aliquod peccatum mortale, vel probabiliter ipse dubitabat, an esset tale, vel aliquam circumstantiam necessarium confitentiam, vel etiam eo quod data opera & studiose confessus est lethalem culpam alicui sacerdoti, à quo non bene intelligebatur: vel confessio non fuit aperta & clara ob verba obscura: vel quia confessarius dormitabat, vel quia confessionem diuisit, dum vni sacerdoti partem vnam peccatorum suorum, alteri vero partem alteram confitetur: cum omnia peccata siue cordis, siue linguae, siue operis, siue occulta, siue manifesta, vni eidemque sacerdoti dicenda & confitenda sint. quamuis ille non possit ab omnibus absolvere, & propterea necessarium sit ad superiorem recurrere, secundum S. Thō. k quem Scottus, &

15 Undecimo, quod non tenetur poenitens iterare confessionem in qua aliquid ex his omiserit confiteri propter aliquam causam quae iusta sit, qualis est verisimiliter credere, quod confessio peccati ipsum confessarium ad peccandum alliceret, vel induceret in notitiam alicuius peccati & peccatis, quorum notitiam ipse habuit per confessionem, propter illa quae supra n diximus. Neque etiam tenebitur confessionem iterare, si omittit aliquid confiteri,

g Arg. c. peccati venia, de reg. iur. lib. 6. c. legatur 24. n. 2. & c. illud 95. dicit & c. per Esaiam 1. 7. 2. Num. 35. de poen. di. c. b Eccl. 9. c. Cap. fin. de purg. cano. d Arg. c. diuisa. c. magna de poen. dist. 1. e In 4. di. 17. q. 2. art. 4. f Quæst. 5. in materia confessionis. g In cap. fin. de poen. di. 5. h In gl. h. a. iudem c. h. i In d. fratres, an. 50.

k In 4. libr. sent. dist. 19. q. 2. art. 5. l In c. omnia de poen. & r. miss. in c. 1. parag. cautus, de poen. di. c. m In decret. Eug. parag. 4. n In c. 2. n. 6.

124. In quibus casibus confessio debeat iterari.

fiteri, nesciens illud esse lethale. Nam quamuis ignorantia legis diuinæ aliquādo non excuset à peccato, excusat tamen, ne peccet id non confitendo, sicut post Ioan. Gersonum, Adrianū, & Syluest. definimus, noniam huius rei rationem afferentes. Et consequenter pueri vel puellæ, qui grandiores facti noue agnoscunt esse peccatum mortale, quod alias omiserūt cōfiteri, ignorant es illud esse tale, non tenentur iterare confessionem eorum, quæ confessi fuerunt, vt etiam tenet Syluest. a

⁹ In c. fructus de pen. dist. 5. nu. 82.

² Verb. confess. q. 1. ver. qui ex negligentia.

^b In dicto c. fructus, nu. 80. & seq.

^c Ibid. n. 80.

^d In 4. de sacram. conf.

^e In cap. contrarium, nu. 20. & seq. de pen. di. 5. § Quodlibet, i. art. 12. § In sum. verb. confess. iuratio verbi facta. Attonis autem. h. In 4. libr. spirit. di. 17. quæst. 6. § In eodem di. 7. q. 3. k. In 4. de confessione, i. in fin. l. Vbi supra.

16. *Decimo* deducitur, quod qui confessus est non adhibita debita diligentia quæ peccata commissæ in memoriã reuocaret, & ob id aliquod peccatum omisit, debet cōfessione repetere: quoniam paritur defectum essentialẽ ex parte cōfessionis: siquidem culpa sua non extitit integra. Quanta verò debeat esse huiusmodi diligentia, b traditus pertractauimus; vbi in summa diximus, tantam debere esse ac sufficere, quanta viro prudenti & æstimatori humano videbitur necessaria hominibus eiusdem qualitatis & conditionis, cuius est pœnitens ille: attenta saltem ipsius voluntate, qua cupit interrogari à confessario, & de interrogatis respondere, quæ sicut c diximus, magnam partem diligentia requisitæ supplet. Confessarius autem, qui defectum notabilem circa hanc debitam diligentiam agnoscit in pœnitente, debet illi imperare, vt eam adhibeat, & postea redeat, nisi articulus mortis, vel belli, vel scandali, vel alia similis causa persuasent contrarium, vt etiam ait Adrianus. d

17. *Decimotertio* deducitur, confessionem quæ ad defectũ ex parte satisfactionis, nõ esse necessario iterandã, ob id quod pœnitens pœnitentiam sibi iniunctã adimpleuerit extra statũ gratiæ: imo neq; ob id, quod eã nullatenus adimpleuerit, neq; in bono, neq; in malo statu, siue id per obliuionẽ, siue per negligẽtiam vel contẽptum cõtingerit, vt e absque scrupulo asseuerauimus post S. Th. qui hoc sentit, f de quo nihil dubitat Caiet. neque Ioan. Maior. h neq; etiam Palud. i oppositum dicit, si satis eius verba expendantur: quãuis aliquã errandi ansam B. Antonino præbuerit qui Angelũ & Syluest. labi fecit. Cũq; id sæpe cõsuluissimus, & affirmarem nunquã Paludanũ id tenuisse, valde gratũ fuit postea vidisse Adrianũ, h de cõclusionẽ nostra, & de mente Palud. idem quod nos tenuisse: quæ quidẽ sententiã proculdubio tenenda est, quidquid aliquot cõfessionalia contineant, nisi quando pœnitenti ante absolutionẽ iniungitur pœnitentiã, & ille eũ imponitur ipsi, contemnit, aut iustã curã nõ adhibet, quò postea iniunctæ pœnitentiæ recorderetur, vt eã possit adimplere: quod optimẽ tenet Caiet. Itũc enim nihil valeret etiã si postea eã iniunctam exequeretur, non quia illam nõ adimplet, sed quia quando illa iniungebatur peccauit, & de illo peccato nõ se accusauit: atque ideo non fuit integra confessio.

18. *Decimoquarto* deducitur, quod confessio illius, qui credit, se non habere tantã virtutẽ, qua de cetero à peccatis abstinere, valida

valida est, imitaliter: quoniam tuius, vt inpramamus. Non posse à Deo impetrare. peccatis proteret, non cregratiam con19 *Decimo* iterandum conit peccatorinetur iterũ c sed satis erit peccatis, quæ pam, & tibi, omisit, cum fecit. Si vero neq; peccato iunxerat, reccnem, perinde communem. Diximus, d haberet, satis quem habeb Medinæ fo b hrens absol esse. At vero e fessio noua, d

De mo

- 1 Confessari
- 3 Confessor a
- 4 Confessor q
- 5 Pœnitens q
- 6 Confessor n
- 7 Confessor p
- 8 Confessor s

1 *C*irca hoc re con aus vacauer

valida est, imo etiam, si credat se ante mortem peccaturū mortaliter: quoniam hic defectus non est essentialis, neq; accidentarius, vt supra a post Innocentium b communiter receptū affirmamus. Non vale: et tamen confessio illius, qui crederet se nō posse à Deo sufficiens auxilium ad non peccandum mortaliter impetrare. Siquidem hic non solum non doleret de omnibus peccatis præteritis, verum etiam peccatum infidelitatis cōmitteret, non credens, Deum cuiusque facienti, quod in se est, gratiam concedere, vt recte dixit Adrianus. c

19 Decimoquinto deducitur, quod quando pœnitens propter iterandum confessionem adit eundem sacerdotem, qui meminit peccatorū, vel saltem pœnitentię, quam iniunxerat, nō tenetur iterū confiteri in particulari peccata iam semel cōfessa; sed satis erit illi dicere in genere in hunc modum: De omnibus peccatis, quę tibi pater alias fui confessus, dico Deo meā culpam, & tibi, &c. & deinde declarare peccatum, quod scienter omisit, cum simulatione, fisione, & mala intentione qua id fecit. Si vero eidem sacerdoti non confiteatur, vel confessarius neq; peccatorum, neque pœnitentię, quam ratione eorum iniunxerat, recordatur, debet tunc pœnitens repetere confessionem, perinde ac si antea nō fuisset confessus, iuxta opinionem communem S. Antonini, d & Syluestri, e qui alios citant.

Diximus, Neque recordatur pœnitentię: nam si memoriam illius haberet, satis esset; imo etiā meo iudicio, si recordaretur status, quem habebat pœnitens, saltem in confuso; quo casu opinio Medinæ obseruari posset, qui quidem aliorum vestigiis adhaerens absolute tenet, prædictam memoriam necessariam nō esse. At vero quando nihil ex hisce tribus concurreret, esset confessio noua, & subinde oporteret eam esse integram.

De modo, quo Confessarius erga pœnitentem se gerere debet.

CAPVT X.

- 1 Confessarius sic recipiat pœnitentem. Et hæc interroget, 2.
- 3 Confessor quæ dicet in Principio, medio, & fine.
- 4 Confessor quid admonebit confessum non satis contritum.
- 5 Pœnitens quomodo confessionem inchoabit.
- 6 Confessor non ostendat pauorem, nec sinat nominari complices. 6.
- 7 Confessor pœnitentem volentem palliare peccata quid monebit.
- 8 Confessor interrogando pœnitentem vnde incipit.

1 **C**irca hoc dicimus primo, quod confessarius rogatus audire confessionem, primum (saltem de consilio) quatenus vacauerit, debet mentem suam ad Deum eleuare, & formaliter

a In c. 1. n. 9.
b In c. omnia
de pen. &
remiss.

c In 4. de sa-
cram. confes-
s. q. 4. col. pen.

d 3. par. n. 24.
cap. 19. pa-
rag 4.
e Ver. conf. 1.
q. 3. vlt. si
tamen confi-
teretur.
f In C. de
conf. fact. 75.